

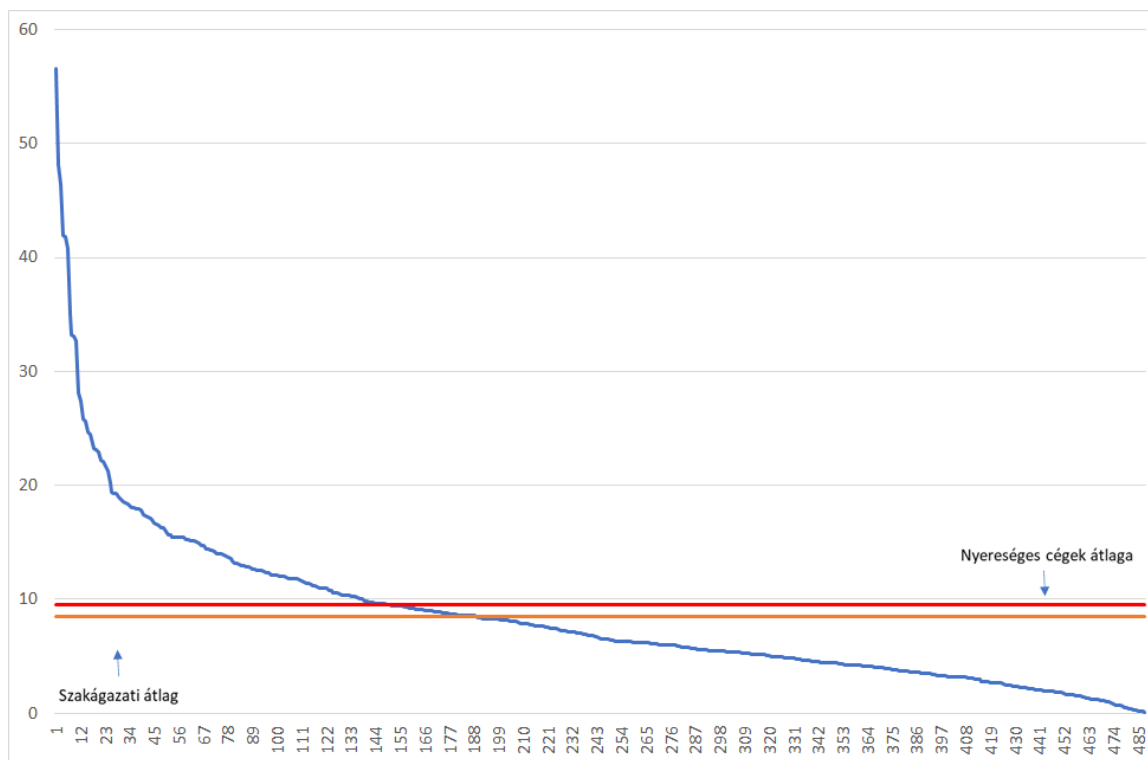
Létezik-e extraprofit - ha nincs, miért adóztatjuk, ha van, miért nem azt adóztatjuk?

A Kormány a költségvetési túlköltés miatti elszaladó hiányt speciális adókkal (**extraprofit adókkal**) kívánja finanszírozni. A hivatkozás az, hogy egyes ágazatok az áremelkedések miatt jelentős többlet nyereséget érnek el. **Ennek ellenére mégsem a nyereséget** (profitot, adó előtti eredményt), **hanem az adott ágazatok, cégek árbevételét adóztatja**, ami nincs tekintettel a költségszerkezetre. Az, hogy a megszokáson kívül mi okozta az adóztatni kívánt cégek kiválasztását, más hivatalos magyarázat nem született.

A GKI Gazdaságkutató Zrt. a 2020-as, kettős könyvvitelt vezető vállalati (közel 322 ezer cég) adatok alapján megvizsgálta, hogy szakágazati szinten (TEÁOR 4 számjegy) hogyan alakultak a profitok különböző vetítési alapok mellett. Ez alapján meglepő következtetések adódnak arra, hogy **hol is képződnek „extra profitok”**.

Az első mutató az **árbevétel arányos adózott eredmény**, amely szerint a szakágazatok átlagosan **8,5%-os eredményt** értek el, illetve, ha csak a nyereséges szakágazatokat vizsgáljuk, akkor 9,5% a mutató értéke. Az 581 szakágazat közül 189 esetében átlag feletti a mutató értéke (tehát extraprofit képződik). Sőt, 28 szakágazat esetében az átlag kétszeresét meghaladó az érték.

Az árbevétel arányos adózott eredmény alakulása szakágazatonként, 2020 (N = 581)

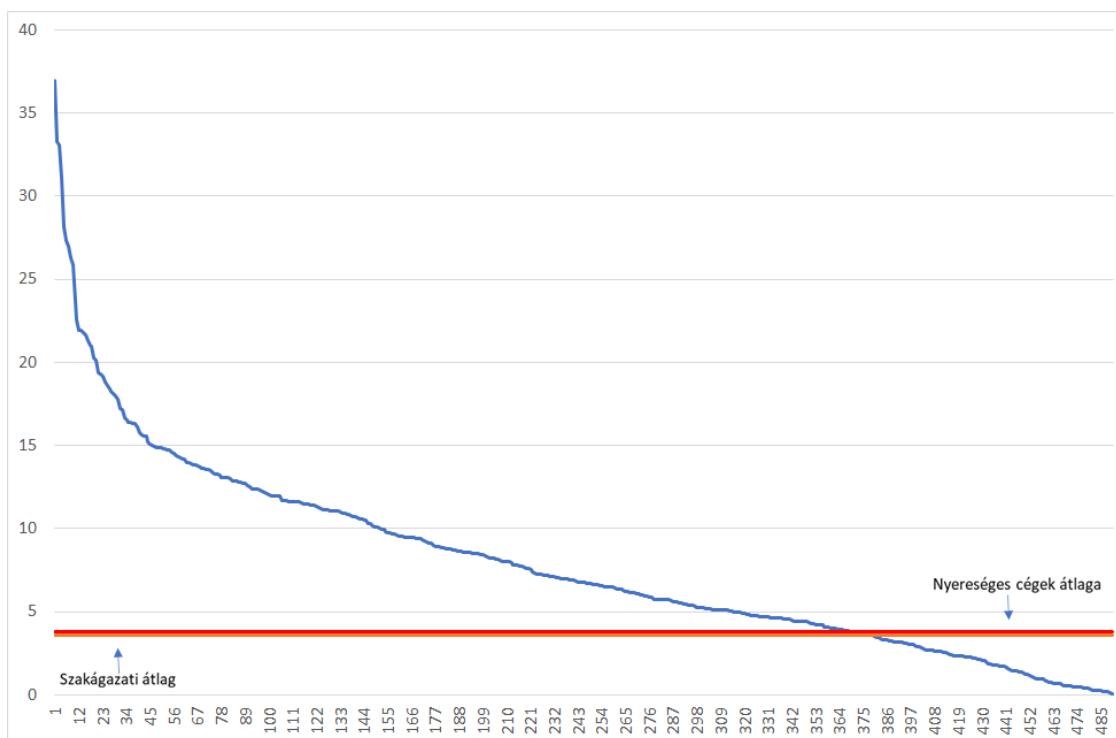
Forrás: NAV adatok alapján GKI számítás

A legnyereségesebb ágazatok 30% feletti eredményt értek el! Ezek között egy sincs a megadóztatni kívánt ágazatokból. A nagyobb szakágazatok közül az **út és vasútépítés (46,4%)**, a **cementgyártás (41,8%)**, a **gyógyszergyártás (40,7%)**, a **veszélyes hulladék gyűjtése (33,2%)** és a **jogi tevékenység (33,1%)** tartozik ide. De kimagasló a kavics, homok és agyagbányászat (27,4%) eredménye is. A megadóztatni kívánt ágazatok legjobbját

(távközlés) még az 15. helyen álló üzletviteli és egyéb vezetési tanácsadás is megelőzi (24,7%).

A következő mutató az **eszközarányos adózott eredmény**. A szakágazati átlag ebben az esetben 3,6%, a nyereséges szakágazatoknál pedig 3,8%. Az 591 szakágazatból 379 ért el ennél jobb eredményt, 217 szakágazat pedig az átlag dupláját is meghaladta. **Az élen 37%-os aránnyal az út és vasútépítés áll**, de itt is a legjobbak között van a **veszélyes hulladék gyűjtése (31%)**. A **gyógyszerkiskereskedelem (22,5%)** megelőzi a 12. helyen álló **biztosítási ügynöki tevékenységet (21,9%)**, amely szakágazat az első, az extrán adóztatott körben. Az első kiskereskedelmi tevékenység a 15. helyen jelenik meg, az első telekom tevékenység a 29. helyen, Mindez jelzi, hogy ha csak az extraprofitot nézzük, lenne még mit keresgélni!

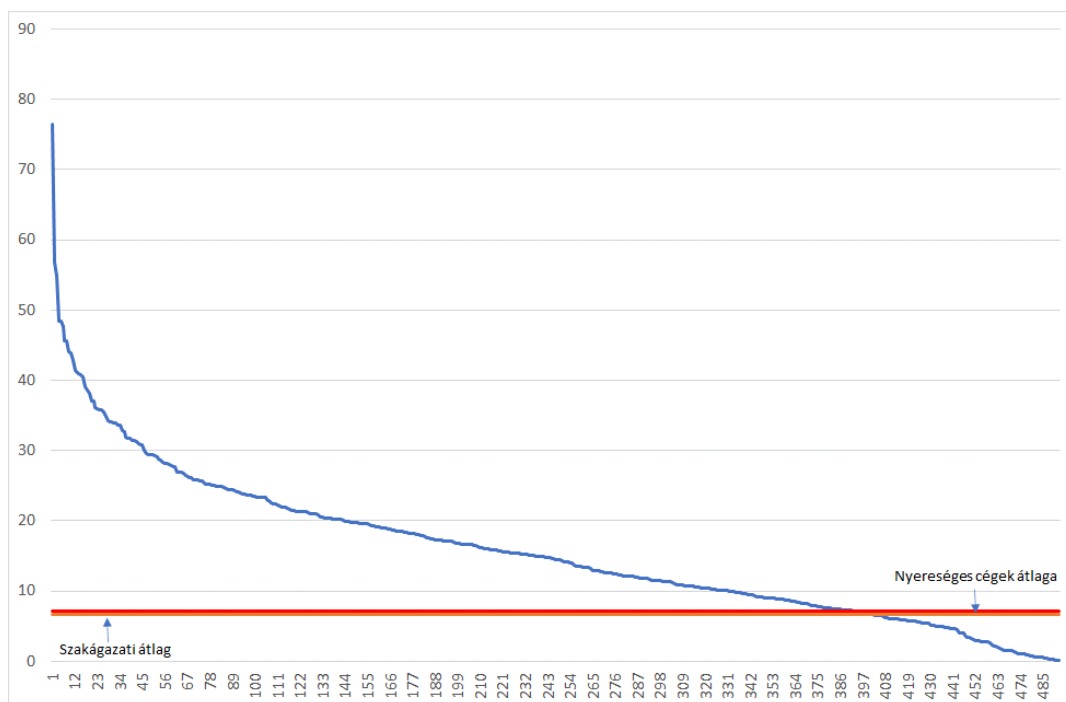
Az eszközarányos adózott eredmény alakulása szakágazatonként, 2020 (N = 591)

Forrás: NAV adatok alapján GKI számítás

A harmadik mutató a **sajáttőke arányos adózott eredmény**, amely esetben a **szakágazati átlag 6,6%**, míg a nyereséges szakágazatok átlaga 7,1%. Az 590 szakágazatból 403 ért el az átlagosnál jobb eredményt, **263 szakágazat pedig az átlag kétszeresét is meghaladó értéket**. Az első helyen álló **út és vasút építése szakágazat 76,4%-os mutatóval** büszkélkedhet. A nagyobb szakágazatok közül kimagasló a **híd, alagút építése (48,5%)**, a **dohányáru nagykereskedelem (48,3%)**, s a **veszélyes hulladék gyűjtése (45,7%)** szakágazat. A vezetékes **távközlés (44%)** a 9. a listán, de pl. a **jogi tevékenység (38,6%)** sem sokkal maradt le.

A sajáttőke arányos adózott eredmény alakulása szakágazatonként, 2020 (N = 590)

Forrás: NAV adatok alapján GKI számítás

A vizsgált 3 mutató arra világít rá, hogy **félrevezető az extraprofit fogalma**, mivel mutatóként nézve igen eltérő sorrendek alakulnak ki. Mindez az adott szakágazatok jellegzetességétől függ (pl. több eszközt használ-e vagy inkább munkaerő igényes a tevékenység). Másrészt az is világosan látszik, hogy **a kiválasztott („büntetett”) szakágazatok messze nem a legnyereségesebbek**. Az **építőipar**, az **építőanyagipar** egyes szakágazatai, a **jogi és mérnöki** tevékenységek szintén nyernek az áremelkedésen, többlet adóztatásuk mégsem merült fel. De akár a **feldolgozóipar egyes területein** is érdemes lenne körülnézni (pl. a jelentős költségvetési támogatást kapó gumiabroncsgyártás árbevétele arányos nyeresége 15,4%, az eszközarányos 11,1%, a sajáttőke arányos pedig 15,4%)! S van még egy ellentmondás: az EU-ban az egyik legalacsonyabb az adókulcs a profitokra Magyarországon, miközben „extraprofitokat” akar a Kormány adóztatni. A vizsgált szakágazatok összességében 7100 milliárd Ft adózott eredményt értek el és 526 milliárd Ft nyereségadót fizettek be 2020-ban. Mindezt egy olyan évben, amikor a GDP közel 5%-kal csökkent. A tavalyi gyors növekedés után idén is növekszik a gazdaság, így az adózott eredmény is jelentősen nő 2020-hoz képest. A **társasági adókulcs emelésével a hazánkban termelő multik is nagyobb szerepet kaphatnának a költségvetés finanszírozásában**, különös tekintettel arra, hogy letelepedésükhöz a Kormány jelentős összegekkel járult hozzá. Szintén elgondolkodtató, hogy **a szerencsejáték ipar miért marad ki rendszeresen a különadókból**, miközben a turizmus szempontjából válságos évben is 35 milliárd Ft adózott eredményt értek el a szakágazat cégei.

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092 Budapest, Ráday u. 42-44. Telefon: +36-30-014-7848

E-mail: gki@gki.hu

További információk:

Molnár László, molnar.laszlo@gki.hu, +36-30-577-0832